

Året i Infrastrukturudvalget 2018

Foreningen af
Rådgivende Ingeniører
FRI

Introduktion

Formålet med denne publikation er at skabe et samlet **overblik over de mange aktiviteter, der finder sted i regi af FRI's udvalg – her Infrastrukturudvalget.**

Der er udarbejdet tilsvarende for FRI's øvrige ekspertudvalg Byggeri, Energi samt Miljø og klima og tre tværgående forretningsudvalg Aftale, Internationalt marked og FRI|Young Professionals.

Rapporten skal ses som et **supplement til de overordnede mærkesager**, FRI har arbejdet med i 2018, som en direkte følge af Strategi 2021. Strategi 2021 blev lanceret ved generalforsamlingen i marts 2018, og med en justeret vision står formålet med FRI skarpt: ”FRI skaber værdi for *alle* medlemsvirksomheder”. Vejen til at skabe værdi sker gennem fire platforme:

- Platform for identitet og stolthed
- Platform for indflydelse
- Platform for netværk
- Platform for service

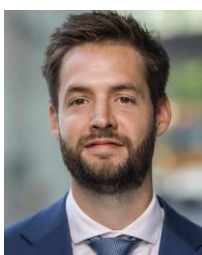
Disse fire platforme har sat den overordnede retning for arbejdet i FRI. For hvert enkelt udvalg har prioriteringen været forskellig, men strategiens aftryk har været tydelig.

En række emner har været forankret på tværs af udvalgene, i FRI's bestyrelse eller direkte i FRI's sekretariat. Det gælder bl.a. de aktiviteter, der udspringer af arbejdet omkring Teknologipagten, som FRI var med til at lancere samt Engineer the Future, i forhold til rekruttering. Det gælder arbejdet omkring de forskellige scenarieprojekter for hhv Forsyning, Byggeri og Mobilitet. Det gælder arbejdet omkring koordinering af udbuds- og aftalevilkår på tværs af faglige udvalg og sektorer. Det gælder arbejdet omkring de større politiske dagsordner, f.eks. Energiforliget fra sommeren 2018 eller det igangværende arbejde omkring regeringens klimaudspil. Og særligt gælder det tiltagene omkring medlemsservice bl.a. kurser, lønstatistik, medlemsinformation og analyser og tiltagene omkring netværk bl.a. de nye CEO Sounding boards og HR-netværk.

God læselyst

/Henrik Garver
Adm. Direktør i FRI

Vil du vide mere om infrastruktur så kontakt:

Udvalgssekretær
Jakob Dorph Broager
Email: jdb@frinet.dk
Tlf. 35 25 37 45

2. udvalgssekretær
Ulrik Ryssel Albertsen
Email: ura@frinet.dk
Tlf. 35 25 37 44

Overblik – de vigtigste aktiviteter

Scenarierapport – Fremtidens Mobilitet 2035

Udvalgets primære fokusområde for 2018 har været udarbejdning af FRI's scenarierapport "Fremtidens mobilitet – Fire scenarier for 2035". Publikationen blev præsenteret ved FRI's Branchetopmøde den 10. oktober 2018 af Michael Knørr Skov, COWI, mens FRI's anbefalinger blev præsenteret af Infrastrukturudvalgets formand Peter Aarkrog, Rambøll. Rapporten opridser fire mulige udfaldsrum for fremtidens mobilitet, og hvilke medfølgende beslutninger og investeringer der bør besluttes for at imødekomme fremtidens mobilitetsbehov.

Møde med Dansk Infrastruktur (Henrik Friis)

Udvalget havde i foråret besøg af Henrik Friis fra Dansk Infrastruktur til en drøftelse af, hvordan vi sikrer os nogle politisk langsigtede planer for Danmarks infrastruktur samt ændringerne i Kystbeskyttelsesloven.

Møde med Anders Høgdal Larsen, Rambøll, omkring Det Digitale Anlæg (DDA)

Anders Høgdal Larsen, der repræsenterer FRI i DDA's styregruppe, præsenterede, hvordan Vejdirektoratet og Banedanmark planlægger finansieringen og organiseringen af DDA. Udvalget så mange gode takter i oplægget, men frygtede, hvorvidt de foreslåede økonomiske rammer var tilstrækkelige.

Møder med bygherrer

Vejdirektoratet

FRI har afholdt halvårlige møder med Vejdirektoratet, hvor emnerne asset management system, ydelsesbeskrivelsen for anlæg, infrastrukturel underkapacitet og manglende politisk infrastrukturel bevågenhed er blevet drøftet.

Banedanmark

FRI har afholdt halvårlige møder med Banedanmark, hvor emnerne udbudsstrategi og udbudsindhold, manglende kompetencer inden for valideringsområdet samt ABR og scenarierapport er blevet drøftet.

Øvrige emner

- National mobilitetsplan.
- Udfordringer som tilbudsgiver ved udbud.
- Hvordan stop-and-go politik undgås.
- Udlån af medarbejdere på tværs af virksomheder.
- AB-/ABR-aftalesæt.
- VEJ-EU.
- Høringer.

Indholdsfortegnelse

Infrastrukturudvalgets aktiviteter	4
Fordeling af udvalgets ekspertområder/ressorter	4
Scenarierapport	4
Møde med Dansk Infrastruktur (Henrik Friis).....	5
Det Digitale Anlæg	5
Møder med bygherrer	6
Vejdirektoratet	6
Banedanmark	6
Øvrige Emner:.....	6

Infrastrukturudvalgets aktiviteter

Fra Infrastrukturudvalgets kommissorium:

Formål: Udvalget varetager FRI's indsats inden for infrastruktur- og transportrelaterede spørgsmål, hvor medlemsvirksomhederne agerer som branche. Kernen for udvalgets arbejde er transportinfrastruktur og sammentænkning af transport. Udvalgets aktiviteter skal bidrage til bedre vilkår for FRI's medlemmer samt understøtte rådgivernes omdømme.

Fordeling af udvalgets ekspertområder/ressorter

- Broer: Johan Stranddorf, Atkins
- Veje: Carsten Heine Lund, NIRAS
- Jernbaner: Johan Stranddorf, Atkins og Peter Hostrup Rasmussen, COWI
- Lufthavne: Peter Aarkrog, Rambøll
- Metro: Peter Aarkrog, Rambøll og Peter Hostrup Rasmussen, COWI
- Letbaner: Peter Aarkrog, Rambøll
- Kloakker: Carsten Heine Lund, NIRAS
- Klimasikring: Carsten Heine Lund, NIRAS, Mads Jensen Møller, Archiland og Anders Borregaard, EKJ
- Trafik: (ITS, planlægning, analyser mv.) Kim Schwartzlose, MOE, Lill Bjerregaard, MOE og Jes Hansen, WSP

Scenarierapport

Den væsentligste opgave for Infrastrukturudvalget i 2018 har været udarbejdningen af rapporten "fremtidens mobilitet – fire scenarier for 2035", hvori fire mulige udfaldsrum for fremtidens mobilitet og infrastruktur i 2035 udfoldes. Arbejdet blev igangsat primo 2018, hvor FRI inviterede fem virksomheder til at byde på opgaven. Rambøll, COWI og Atkins bød på opgaven, der endte på COWI's hænder.

Infrastrukturudvalget nedsatte i marts 2018 en følgegruppe, der var primær feedbackgiver til COWI i processen med rapportarbejdet. Desuden udarbejdede følgegruppen FRI's tre anbefalinger til infrastrukturområdet i forlængelse af scenarierapporten, så branchen havde et fælles budskab at gå ud med. Disse blev:

- **Anbefaling 1: Mobilitetsplan**
Danmark skal udarbejde en samlet langsigtet og bæredygtig plan for mobilitet.
- **Anbefaling 2: National investeringsplan for infrastrukturen**
Danmark skal løbende sikre rettidige og tilstrækkelige investeringer, som understøtter den ønskede mobilitet.
- **Anbefaling 3: Regulering**
Danmark skal være agilt, så vi hurtigt kan implementere ny teknologi og konsekvenser af megatendenser.

Rapportarbejdet startede med workshops, hvor relevante deltagere fra infrastrukturudvalget var indbudt. I sessionsforløbet blev rapporten udarbejdet og løbende korrigeret ud fra følgegruppens feedback. Rapporten blev løbende præsenteret for Infrastrukturudvalget som også har givet feedback på rapporten. Rapporten blev præsenteret ved FRI's branchetopmøde den 10. oktober 2018 af Michael Knørr Skov, COWI, mens FRI's anbefalinger blev præsenteret af Infrastrukturudvalgets formand Peter Aarkrog, Rambøll.

Møde med Dansk Infrastruktur (Henrik Friis)

Udvalget har ønsket at fastholde en god dialog med Dansk Infrastruktur (tidligere Danske Anlægsentreprenører), hvorfor direktør Henrik Friis var inviteret. Han redegjorde for en kommende analyse omhandlende trængsel, hvori man opfordrer politikerne til at lave nogle langsigtede planer for Danmarks infrastruktur. Desuden udarbejdes der to analyser, som ser på stop-and-go politikens betydning for pris og produktivitet i branchen og en sammenligning af investeringsniveauet i infrastruktur ift. BNP på tværs af lande benchmarket mod Danmark.

Man drøftede ændringerne i Kystbeskyttelsesloven, hvor der er åbnet for øget brug af hård kystsikring, samt et nyt lovforslag om at lægge sagsbehandlingen ud til kommunerne. I forlængelse af dette emne diskuterede man også klimasikring, hvor reglen om, at kommunerne selv skulle finansiere 25 % procent, har stoppet de fleste projekter. Det er en dagsorden, som FRI har arbejdet meget på i regi af Miljø- og Klimaudvalget. Man besluttede at samarbejde omkring klimatilpasning og kystsikring på sekretariatsniveau.

Det Digitale Anlæg

På baggrund af drøftelser omkring DDA, som Infrastrukturudvalget havde ultimo 2017, havde udvalget i april 2018 besøg af Anders Høgdal Larsen, Rambøll, samt Henrik Friis fra Dansk Infrastruktur. Anders Høgdal Larsen, der repræsenterer FRI i DDA's styregruppe, præsenterede overordnet, hvordan Vejdirektoratet og Banedanmark planlægger finansieringen og organiseringen af DDA.

Generelt så udvalget mange gode takter i oplægget, men man var bekymret over, hvorvidt de foreslåede økonomiske rammer for arbejdet ville være tilstrækkelige. Desuden blev Vejdirektoratet og Banedanmark opfordret til at stille flere krav til brugen af BIM i projekter, som man bl.a. gør i Norge. Slutteligt gjorde man opmærksom på, at fælles åbne standarder ved brugen af BIM ville være givtige, hvis alle parter skulle høste gevinsterne af dette system.

Møder med bygherrer

Vejdirektoratet

FRI har i 2018 bibeholdt de løbende møder med Vejdirektoratet, hvor flere væsentlige emner er blevet drøftet. Det væsentligste emne har været Vejdirektoratets planlagte asset management, som forventes i udbud primo 2019. Systemet er fra Vejdirektoratets side tænkt som en løsning, der bruges på statsvejnettet, men også kan indkøbes af kommuner til samme rabataftale mhp. stordriftsfordele. Infrastrukturudvalget frygtede, at denne løsning ville føre til øget monopolisering samt risiko for, at Vejdirektoratet kunne komme til at konkurrere med private aktører. Drøftelsen med Vejdirektoratet omkring asset management-systemet pågår fortsat. Næst er ydelsesbeskrivelsen for anlæg blevet drøftet, som VD p.t. ikke selv bruger, men det overvejes fortsat, om de skal være en del deraf. Dagsordenen omkring infrastrukturrel underkapacitet er blevet drøftet, hvor VD bifalder, at denne løftes i hhv. FRI- og DI-regi, da Vejdirektoratets fremskrivninger viser øget trængsel, men samtidig har de svært ved at skabe den fornødne gennemslagskraft på området infrastruktur, der har haft lav politisk bevågenhed.

Banedanmark

FRI afholder halvårlige møder med Banedanmark, da Banedanmark ønsker en tæt og regelmæssig dialog med FRI. Ved disse møder deltager formand for Infrastrukturudvalget Peter Aarkrog, Rambøll og Henrik Garver og Jan Ove Hansen, FRI. I 2018 er følgende emner blevet drøftet: Udbudsstrategi og udbudsindhold, manglende kompetencer inden for valideringsområdet samt ABR og scenarierapport.

Udbudsform og udbudsstrategi er blevet drøftet, da rådgiverne har ment, at udbudsmaterialer har medført "race-to-the-bottom" blandt tilbudsgivere grundet for endimensionelt fokus på pris. Desuden har der været utilfredshed med meget løse udbud med fast pris. Banedanmark var bevidst omkring dette og påtænker at oprette en specialiseret udbudsenhed, der kun varetager udbud, så disse bliver mere konkrete, ensartede og professionaliserede. Ift. validering på sikringsområdet er der stor mangel på kompetencer, hvilket både Infrastrukturudvalget, FRI og Banedanmark ønsker at få løst, da dette forsinker anlægsprojekter markant. Derfor vil man ved fælles indsats nu rykke på dette område. Slutteligt har man drøftet ABR og FRI's scenarierapport samt markedsudvikling inden for baneområdet.

Øvrige Emner:

- National mobilitetsplan
- Udfordringer som tilbudsgiver ved udbud
- Hvordan stop-and-go politik undgås
- Udlån af medarbejdere på tværs af virksomheder
- AB-/ABR-aftalesæt
- VEJ-EU
- Høringer